

citisens

BURGERPEILING 2021

Citisens | door Necker van Naem

Gemeente Etten-Leur

**“DOOR TE LUISTEREN WAT ER ALLEMAAL SPEELT EN
ER VOOR ZORGEN DAT DE MENSEN GEHOORD
WORDEN.”¹**

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door Citisens,
in opdracht van gemeente Etten-Leur.

Citisens B.V.

Goeman Borgesiuslaan 77 | 3515 ET Utrecht | T: 030 23 34 131 | www.citisens.nl

¹ De quotes in deze rapportage zijn afkomstig uit de open antwoorden die deelnemers bij de Burgerpeiling hebben gegeven.

INLEIDING	4
De Burgerpeiling	4
Leeswijzer	6
TOTAALBEELD	7
Samenvatting	7
1 WOON- EN LEEFOMGEVING	13
1.1 Prioriteitenmatrix	13
1.2 Uitkomsten woon- en leefomgeving	15
2 RELATIE INWONER - GEMEENTE	24
2.1 Prioriteitenmatrix	24
2.2 Uitkomsten relatie inwoner - gemeente	26
3 GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING	30
3.1 Prioriteitenmatrix	30
3.2 Uitkomsten gemeentelijke dienstverlening	32
4 WELZIJN EN ZORG	37
4.1 Uitkomsten welzijn en zorg	37
ONDERZOEKSVERANTWOORDING	46
Toelichting prioriteitenmatrix.....	48
KENMERKEN DEELNEMERS.....	50

INLEIDING

DE BURGERPEILING

De Burgerpeiling van Waarstaatjegemeente.nl geeft inzicht in wat inwoners van hun gemeente vinden. VNG Realisatie heeft hiervoor in 2013 een nieuwe standaard ontwikkeld die uitgaat van verschillende maatschappelijke thema's². Onderzoeksbureau Citisens voerde deze Burgerpeiling tussen september en november 2021 uit in opdracht van de gemeente Etten-Leur. De Burgerpeiling laat zien hoe inwoners de gemeente ervaren op vier maatschappelijke themavelden:

- **Woon- en leefklimaat**
Het onderdeel woon- en leefklimaat gaat in op betrokkenheid bij en inzet voor de buurt en samenwerking met de gemeente op dit terrein.
- **Relatie inwoner-gemeente**
Het onderdeel relatie inwoner-gemeente besteedt aandacht aan de mate van vertrouwen in de gemeente en de veranderende rol van burger en overheid (doe-democratie).
- **Gemeentelijke dienstverlening**
Het onderdeel gemeentelijke dienstverlening gaat over de online en offline dienstverlening en informatievoorziening van de gemeente.
- **Zorg en welzijn**
Het onderdeel zorg en welzijn gaat in op decentralisatie en maatschappelijke veerkracht (vrijwilligerswerk, mantelzorg).

NUT EN NOODZAAK VAN EEN BURGERPEILING

Inwoners zijn belangrijk voor de gemeente. Zij kunnen de leefbaarheid van een gemeente en de wijk waarin ze wonen het beste beoordelen. Daarnaast zijn zij in steeds grotere mate verantwoordelijk voor elkaar en voor hun omgeving. Initiatieven van inwoners en burgersnetwerken helpen gemeenten maatschappelijke opgaven op te lossen. Hoe meer verantwoordelijkheid mensen zelf nemen voor hun omgeving en hoe groter het zelfsturend vermogen, hoe kleiner de rol van de gemeente kan worden. Dat vraagt dat de gemeente inwoners meer de ruimte geeft en samen met hen optrekt.

De Burgerpeiling vraagt inwoners naar hun mening over de zorg voor de woon- en leefomgeving, het betrekken door en samenwerken met de gemeente en de mogelijkheden om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Specifieke aandacht is er voor de mate waarin de gemeente slaagt aan te sluiten bij de leefwereld van mensen. Het onderzoek neemt niet zozeer de regels en de bureaucratie als uitgangspunt, maar de mate waarin de gemeente meebeweegt met de wensen en behoeften van haar populatie. De resultaten van de Burgerpeiling bieden concrete aanknopingspunten voor handelingsperspectieven.

Een groot voordeel van de Burgerpeiling is de mogelijkheid voor gemeenten om op Waarstaatjegemeente.nl resultaten onderling te vergelijken en relaties te leggen met andere gegevens van gemeenten. Per thema kunnen de gegevens over de beleving van inwoners op basis

² VNG Realisatie adviseert, begeleidt, stimuleert en ondersteunt gemeenten om de dienstverlening richting burgers en bedrijven te verbeteren. Ook staat VNG Realisatie gemeenten bij met betrekking tot vraagstukken die betrekking hebben op hun organisatie(ontwikkeling) en uitvoering van gemeentelijke taken.

van de Burgerpeiling naast objectieve gegevens (statistieken) van gemeenten gezet worden. Op basis van de analyses op Waarstaatjegemeente.nl kunnen gemeenten hun beleid onderbouwen, verder vormgeven of besluiten aan te passen.

ONDERZOEKSMETHODE EN RESPONS

De Burgerpeiling is volgens Citisens niet alleen een waardevolle onderzoekstool. Onze visie is dat elk onderzoek een kans is voor een waardevolle interactie met inwoners. Vanuit dit startpunt moeten alle inwoners mee kunnen doen aan het onderzoek en moet de vragenlijst geschikt zijn voor elk apparaat (telefoon, tablet, computer). Voor de Burgerpeiling in Etten-Leur is daarom deels gebruik gemaakt van de open link methode. Via deze methode (in lijn met het VNG Realisatie-protocol) hebben alle inwoners uit de gemeente de mogelijkheid gehad om deel te nemen aan het onderzoek.

Daarnaast is het onderzoek uitgezet door middel van een steekproef. Hiervoor is een aselekt deel van de inwoners van 18 jaar en ouder via een uitnodigingsbrief gevraagd mee te doen aan het onderzoek. Deze groep inwoners heeft ook een herinneringsbrief ontvangen.

Uiteindelijk hebben er 1.726 inwoners meegedaan aan de Burgerpeiling. 990 via de steekproef en 736 via de open link.

BETROUWBAARHEID

Onder een betrouwbare meting verstaan we de mate waarin een meting onafhankelijk is van toeval. Het is een indicatie voor de representativiteit van de onderzoeksresultaten voor de populatie als geheel. Het betrouwbaarheidspercentage geeft de kans aan dat bij herhaling van het onderzoek onder dezelfde omstandigheden op hoofdlijnen hetzelfde resultaat wordt bereikt. In de Burgerpeiling wordt een betrouwbaarheidspercentage van 95% en een foutenmarge van 5% gehanteerd.

Bij een foutenmarge van 5% en een betrouwbaarheidspercentage van 95% zijn de uitkomsten als volgt te interpreteren. Uit de Burgerpeiling blijkt bijvoorbeeld dat 70% van de deelnemers zich veilig voelt in de buurt waar hij/zij woont. U kunt er met grote zekerheid (95%) vanuit gaan dat het werkelijke percentage deelnemers dat zich veilig voelt in de buurt tussen de 65% (70-5) en 75% (70+5) ligt.

De betrouwbaarheid van de uitkomsten hangt voor een groot gedeelte af van het aantal deelnemers aan het onderzoek. Bij een lager aantal deelnemers neemt de kans op een grotere afwijking toe. Voor de gemeente Etten-Leur in zijn geheel, is het aantal deelnemers voldoende. Hierdoor ligt de foutmarge bij alle vragen onder de 5%.

Daarnaast zijn de uitkomsten uitgesplitst naar verschillende wijken in Etten-Leur en naar de aanwezige Betrokkenheidsprofielen. De resultaten hiervan zijn opgenomen in twee bijlagen. Voor de uitsplitsing naar wijken geldt dat het aantal deelnemers per wijk onvoldoende is om representatieve uitspraken te doen. Voor de Betrokkenheidsprofielen geldt dat de meest voorkomende profielen in de gemeente een voldoende hoge respons hebben gehaald om representatieve uitspraken over te doen. Een korte beschrijving van de belangrijkste inzichten hiervan is opgenomen in de samenvatting.

LEESWIJZER

In deze rapportage zijn de resultaten weergegeven van de Burgerpeiling, door Citisens uitgevoerd in opdracht van de gemeente Etten-Leur. Allereerst worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek kort besproken.

Vervolgens worden de uitkomsten van de Burgerpeiling gepresenteerd. Daarbij is in het hele rapport onderscheid gemaakt tussen de invullers via de open link en de steekproef. Indien er significante verschillen tussen de groepen zijn, is dit weergegeven door een roze arcering in de tabel. Deze verschillen worden in de tekst geduid.

Het rapport start met een samenvatting, waarin de belangrijkste resultaten staan. Hierbij is ook aandacht voor de uitkomsten uitgesplitst naar de verschillende Betrokkenheidsprofielen. In hoofdstuk 1 tot en met 4 worden de uitkomsten per thema besproken. Het rapport sluit af met de onderzoeksverantwoording en de kenmerken van de invullers.

Een integrale uitdraai van alle gegeven open antwoorden is als losse bijlage gedeeld. Daarnaast zijn er bijlagen opgenomen met de uitsplitsing naar wijken en de Betrokkenheidsprofielen.

Door afrondingsverschillen tellen de percentages in de tabellen niet altijd op tot exact 100%. Wanneer er bij een vraag meer dan één antwoord kon worden aangevinkt, staat dit bij de tabel vermeld. Niet alle vragen waren verplicht. Daarnaast zijn bij een aantal vragen de antwoorden 'weet ik niet' niet in de tabellen opgenomen. Hierdoor kan het zijn dat niet alle totalen optellen tot het totaal aantal deelnemers. De weergegeven n (n staat hier voor het aantal invullers) bij de vragen is het gewogen aantal. De weging heeft plaatsgevonden op leeftijd, zie de onderzoeksverantwoording voor meer informatie over deze weging en de onderzoeksmethode.

TOTAALBEELD

SAMENVATTING

Hieronder worden de belangrijkste uitkomsten voor de gemeente Etten-Leur per thema weergegeven. De nadruk ligt op het algemene oordeel (rapportcijfer) per thema en de uitkomsten van de prioriteitenmatrices³. De uitkomsten van deze Burgerpeiling worden vergeleken met het gemiddelde rapportcijfer van de gemeenten die qua bevolkingssamenstelling het meest overeenkomen met Etten-Leur⁴. Voor de vergelijking van de bevolkingssamenstelling is gebruik gemaakt van de Betrokkenheidsprofielen van Citisens⁵. Bij de vergelijking van de resultaten van Etten-Leur met de referentiegemeenten, moet rekening gehouden worden dat de onderzoeken uitgevoerd zijn in verschillende jaren. Dit is een belangrijke beperking bij de vergelijkbaarheid van de resultaten, omdat door de jaren heen externe factoren van invloed kunnen zijn op de beoordeling van inwoners. Denk bijvoorbeeld aan de gevolgen van de Coronapandemie afgelopen 2 jaren.

De algemene cijfers uit de Burgerpeiling 2021 zijn daarnaast vergeleken met de uitkomsten van voorgaande jaren. Zie daarvoor de tabel op de volgende pagina. Dit laat zien dat de inwoners gemiddeld gezien iets negatiever zijn in hun beoordeling van de gemeente ten opzichte van 2019.

³ In de onderzoeksverantwoording is een toelichting opgenomen over de opbouw van de prioriteitenmatrices.

⁴ Hierbij is gebruik gemaakt van Burgerpeilingen die in de periode 2016-2019 zijn uitgevoerd en waarvan de uitkomsten op Waarstaatjegemeente.nl staan. De vier gemeenten waarmee Etten-Leur is vergeleken, zijn: Hellevoetsluis (2019), Waalwijk (2016), Wijchen (2020) en Brielle (2017).

⁵ Voor een toelichting op deze profielen, zie www.citisens.nl/Betrokkenheidsprofielen-citisensmodel/.

		<=5	6,7	>=8	Gemiddelde
Overall waardering	2014	9%	64%	19%	6,8
	2015	8%	56%	18%	6,8
	2016	8%	52%	24%	6,9
	2017	6%	60%	19%	6,9
	2018	6%	51%	25%	7,0
	2019	7%	52%	21%	6,9
	2021	24%	50%	26%	6,4
Woon- en leefomgeving	2014	10%	56%	26%	6,9
	2015	12%	50%	30%	6,8
	2016	11%	50%	33%	7,0
	2017	11%	54%	31%	6,9
	2018	10%	50%	31%	7,0
	2019	13%	46%	33%	6,9
	2021	27%	44%	29%	6,4
Relatie burger-gemeente	2014	18%	47%	9%	6,2
	2015	17%	41%	10%	6,2
	2016	15%	39%	13%	6,3
	2017	15%	46%	9%	6,2
	2018	13%	40%	10%	6,4
	2019	16%	42%	10%	6,2
	2021	34%	47%	19%	6,0
Gemeentelijke dienstverlening	2014	9%	59%	24%	6,9
	2015	8%	58%	25%	6,9
	2016	8%	52%	30%	7,0
	2017	8%	62%	22%	6,9
	2018	7%	52%	28%	7,0
	2019	10%	52%	27%	6,9
	2021	22%	49%	30%	6,6
Zorg en welzijn	2014	12%	38%	12%	6,5
	2015	11%	32%	11%	6,5
	2016	8%	32%	13%	6,6
	2017	8%	35%	12%	6,6
	2018	6%	28%	15%	6,8
	2019	7%	31%	14%	6,8
	2021	27%	46%	27%	6,4

OVERALL WAARDERING

De totale inspanning van de gemeente Etten-Leur voor haar inwoners wordt beoordeeld met een 6,4. In de referentiegemeenten wordt de totale inspanning van de gemeente beoordeeld met gemiddeld een 6,6. De groep inwoners die heeft meegedaan door middel van het invullen van de steekproef is relatief gezien positiever over de inspanningen van de gemeente dan de groep die meedeelde via de open link. De eerste groep geeft de gemeente een 6,6, de tweede groep geeft de gemeente een 6,2⁶. In 2019 waren de inwoners positiever over de inspanningen van de gemeente, toen scoorden zij de gemeente een 7,0.

WOON- EN LEEFKLIMAAT

Inwoners van Etten-Leur waarderen de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving met een gemiddeld rapportcijfer van 6,4. Dit is iets lager dan het gemiddelde rapportcijfer van de referentiegemeenten (gemiddeld 6,6). In 2019 scoorde de gemeente op dit vlak een 6,95.

Uit de prioriteitenmatrix blijkt dat inzet op ‘onderhoud van perken, plantsoenen en parken’ en ‘leefbaarheid van de buurt ondersteunen’ mogelijkheden zijn om het cijfer te verhogen. Inwoners beoordelen de aspecten die gaan over de omgang met burens en het buurtgevoel over het algemeen positief. Daarnaast zijn inwoners zeer positief over de nabijheid van winkels en basisonderwijs, en over het aanbod van sportvoorzieningen.

RELATIE INWONER-GEMEENTE

De wijze waarop de gemeente Etten-Leur inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt met hen wordt door inwoners gewaardeerd met een 6,0. Hiermee is het cijfer dat Etten-Leur vergelijkbaar met het cijfer van de referentiegemeenten (6,1). In 2019 scoorde de gemeente hierop een 6,2.

Ruim een op de drie inwoners heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd. Uit de prioriteitenmatrix blijkt dat met name het aspect ‘de gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners’ een verbeterpunt is.

Inwoners zijn het positiefst over de aspecten ‘de gemeente doet wat ze zegt’, ‘de gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen’ en ‘inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren’.

**“IK VOLG ER GEWOON WEINIG OVER, VIND DAT
HET GOED GAAT MET 'DE GEMEENTE' EN VIND DAT
HET PRIMA ONTWIKKELT. BLIJ HIER TE WONEN.”**

⁶ In de onderzoeksverantwoording is een toelichting opgenomen over de verschillen tussen deze groepen.

GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

De dienstverlening van de gemeente wordt beoordeeld met een 6,6. De waardering voor de digitale dienstverlening ligt iets hoger, dit wordt beoordeeld met een 6,7. In 2019 waren deze scores beiden iets hoger, respectievelijk een 6,9 en 7,0.

Daarmee is de beoordeling van de gemeente Etten-Leur vergelijkbaar met de referentiegemeenten, zowel wat betreft de algehele dienstverlening als de digitale dienstverlening (het gemiddelde in de referentiegemeenten is respectievelijk een 6,7 en een 6,8).

De communicatie vanuit de gemeente krijgt als rapportcijfer een 6,5. Dat ligt lager dan de waardering van referentiegemeenten (gemiddeld 6,7) en lager dan de score in 2019 (6,8). Respondenten zijn het positiefst over 'ik kan gemakkelijk aan de benodigde informatie komen' en 'gemeente gebruikte heldere taal'. Binnen dit thema zijn er geen aspecten waar de gemeente direct mee aan de slag moet. Wel kan de gemeente meer aandacht hebben voor de manier waarop de medewerkers 'zich inleven', 'meedenken' en de inwoners 'verrassen met de service die ze verlenen'.

WELZIJN EN ZORG

De inspanning van de gemeente Etten-Leur om alle inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij wordt beoordeeld met een 6,4. Deze beoordeling is iets minder positief dan de beoordeling van de referentiegemeenten (6,6). In 2019 scoorde de gemeente hierop een 6,8.

De vragen binnen het thema 'Welzijn en Zorg' zijn van een andere aard dan de vragen van de eerdere thema's. De vragen richten zich meer op het welzijn en de betrokkenheid van inwoners, en minder op de relatie tussen inwoner en gemeente. Deze vragen leiden niet tot uitkomsten waar de gemeente direct invloed op kan uitoefenen. Om deze reden is er voor dit thema geen prioriteitenmatrix opgesteld.

Inwoners van de gemeente Etten-Leur zijn tevreden met hun leven in het algemeen, ruim twee derde (71%) geeft het cijfer 8 of hoger. Iets minder dan twee op de drie inwoners geeft ook hun gezondheid (63%) een 8 of hoger.

BETROKKENHEIDSPROFIELEN

De uitkomsten van het onderzoek zijn uitgesplitst naar de verschillende Betrokkenheidsprofielen die in de gemeente Etten-Leur aanwezig zijn. Voor de grootste profielen geldt dat het aantal deelnemers voldoende hoog was om representatieve uitspraken te doen over verschillen. De belangrijkste verschillen worden hieronder weergegeven, samen met een korte omschrijving van de grootste profielen. Een volledig overzicht van alle uitkomsten is opgenomen als bijlage bij het rapport, evenals een uitgebreide toelichting op alle acht de Betrokkenheidsprofielen.

Opvallend is dat de profielen 'Gevestigde Beïnvloeders' en 'Zelfbewuste Aanpakkers' binnen het thema woon en leefomgeving over de gehele linie het meest positief zijn, en dat dit vaak dicht bij elkaar ligt. Voor de Geïnformeerde Gezinsdrukte geldt dat het vaak meer de tussengroep is, en de Honkvaste Buurtbewoners zijn over het algemeen minder positief over de woon- en leefomgeving.

Binnen de thema's relatie gemeente en inwoner en gemeentelijke dienstverlening blijken geen significante verschillen te zijn tussen de verschillende Betrokkenheidsprofielen. De profielen blijken op een vergelijkbare manier de inspanningen van de gemeente op deze thema's te beoordelen.

Bij het thema welzijn en zorg blijkt dat de Honkvaste Buurtbewoners vaker dan de andere profielen een belemmering ervaren in het dagelijkse leven. Ook de eenzaamheid is binnen deze groep en de Geïnformeerde Gezinsdrukte groter dan bij de andere twee profielen.

Honkvaste Buurtbewoners

- Leeftijd tussen 45 en 65 jaar
- Inkomen lager dan gemiddeld
- Opleidingsniveau lager dan gemiddeld
- Gezinnen en empty nesters, sterk verbonden met hun wijk/buurt

Geïnformeerde Gezinsdrukte

- Leeftijd tussen 30 en 65 jaar
- Hoog inkomen, heeft een goede baan
- Opleidingsniveau hoger dan gemiddeld
- Gezinnen met jonge kinderen

Gevestigde Beïnvloeders

- Leeftijd tussen 45 jaar en ouder
- Hoog opgeleid, werkt als manager of consultant
- Groep met het hoogste inkomen
- Interesse in sport en cultuur

Zelfbewuste Aanpakkers

- Leeftijd 55+
- Opleidingsniveau gemiddeld, selfmade doeners (mkb, boerenbedrijf)
- Inkomen hoger dan gemiddeld
- Spil van het verenigingsleven

WIJKEN IN DE GEMEENTE

De uitkomsten van het onderzoek zijn daarnaast uitgesplitst naar verschillende wijken in de gemeente. Hiervoor geldt echter dat de respons per wijk te laag is om representatieve uitspraken te doen. Anders gezegd: de uitkomsten op wijkniveau zeggen alleen iets over de respondenten uit die wijk, en niet over de mening van alle inwoners van de wijk. Hieronder is de overall waardering van de gemeente per wijk opgenomen. De andere tabellen zijn opgenomen als separate bijlage.

Hoe waardeert u de inspanningen van uw gemeente voor haar inwoners? (uitgesplitst naar wijken)

	<=5	6,7	>=8	Gemiddelde	Aantal
1. Grauwe Polder	20,0%	55,3%	24,7%	6,6	88
2. Het Hooghuis	23,7%	42,5%	33,8%	6,6	68
3. Banakkers	12	23	12	6,5	47
4. Sander-Banken	4	15	8	6,9	28
5. De Keen	2	12	7	6,9	21
6. Centrum Oost	13	17	12	6,4	41
7. De Baai	25%	51%	25%	6,6	83
8. Etten-Leur Noord	9	24	9	6,4	42
9. Schoenmakershoek	7	13	12	6,7	32
10. Centrum West	8	18	11	6,2	37
11. Hoge Neerstraat	3	3	2	6,3	9
12. De Grient	6	8	2	6,0	17
13. buitengebied	12	33	12	6,4	56

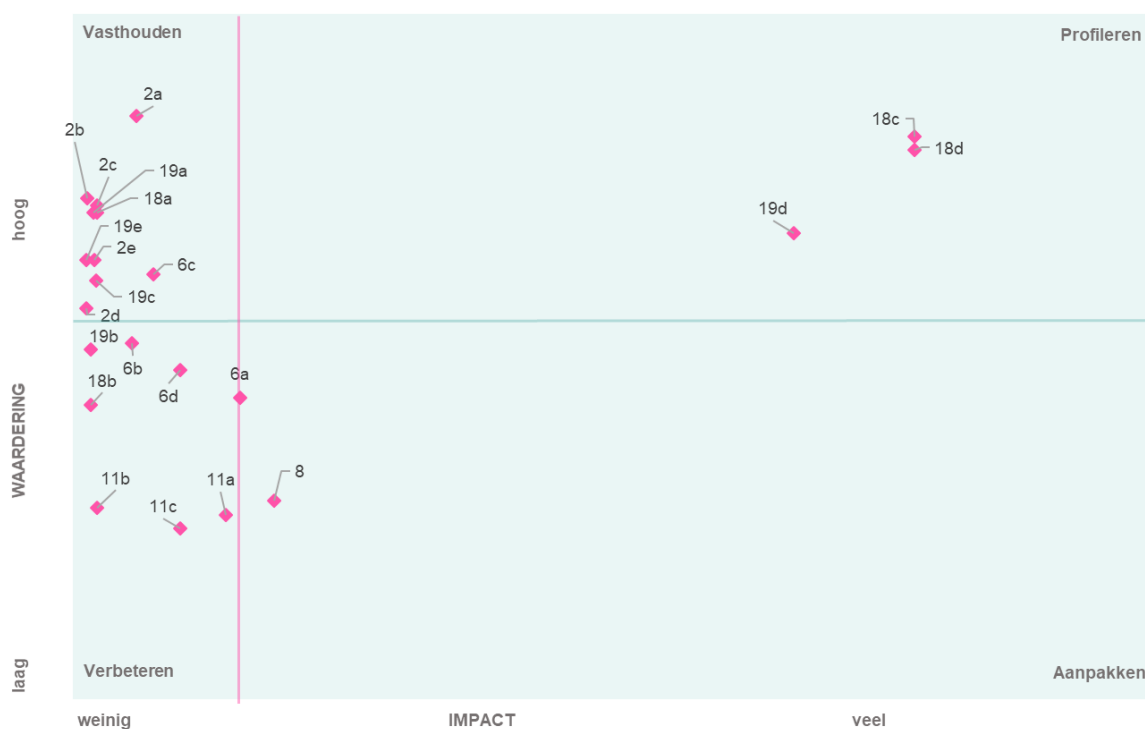
1 WOON- EN LEEFOMGEVING

1.1 PRIORITEITENMATRIX

Binnen het thema woon- en leefomgeving zijn 22 deelaspecten gemeten. In onderstaande matrix zijn deze deelaspecten vergeleken met het algemene oordeel over de woon- en leefomgeving, de uitkomst van vraag 10: *Hoe waardeert u de zorg van uw gemeente voor de woon- en leefomgeving?*

Elke stip in de prioriteitenmatrix staat voor een deelaspect. Het cijfer naast elke stip correspondeert met de vraagnummers in de rapportage. Hoe hoger een punt op de matrix staat, des te hoger het deelaspect wordt beoordeeld. Hoe verder naar rechts een deelaspect staat, des te meer impact het heeft op het algemene oordeel op het thema. De horizontale (groene) en verticale (roze) trendlijn zijn de gemiddelde waarden van de deelaspecten binnen dit thema.

Onder de matrix staan de vraagnummers en bijbehorende deelaspecten geclusterd in een tabel.

STERKTE – PROFILEREN

Vraagnr.	Deelaspect
18c	Nabijheid dagelijkse boodschappen zoals supermarkt, bakker, slager, drogisterij etc.
18d	Basisonderwijs is voldoende nabij voor (mijn) kinderen
19d	Aanbod van sportvoorzieningen

STERKTE - VASTHOUDEN

Vraagnr.	Deelaspect
2a	Ik voel me thuis in deze buurt
2b	Ik zou niet zo snel weggaan uit deze buurt
2c	Buurtbewoners gaan op een prettige manier met elkaar om
2d	Buurtbewoners staan altijd voor elkaar klaar
2e	Buurtbewoners zijn te vertrouwen
6c	In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot
18a	In mijn buurt is voldoende groen
19a	Aanbod van (gezondheids-) zorgvoorzieningen (huisartsenpost, consultatiebureau / centrum voor jeugd en gezin, verzorgingstehuis, etc.)
19c	Speelvoorzieningen (kinderen tot 12 jaar)
19e	Openbaar vervoer

ZWAKTE - AANPAKKEN

Vraagnr.	Deelaspect
6a	Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden
8	Er wordt voldoende gedaan aan de leefbaarheid van mijn buurt

ZWAKTE - VERBETEREN

Vraagnr.	Deelaspect
6b	Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar
6d	Mijn buurt is schoon
11a	De gemeente betreft de buurt voldoende bij de aanpak van leefbaarheid
11b	De gemeente doet een beroep op de buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid
11c	De gemeente ondersteunt buurtinitiatieven op het gebied van leefbaarheid voldoende
18b	In mijn buurt is voldoende parkeergelegenheid
19b	Welzijnsvoorzieningen

1.2 UITKOMSTEN WOON- EN LEEFOMGEVING

In deze paragraaf staan de uitkomsten van de vragen die vallen onder het thema **woon- en leefklimaat**. De antwoorden zijn gepresenteerd in dezelfde volgorde waarin de vragen aan de respondenten zijn gesteld.

Inwoners van Etten-Leur zijn (zeer) tevreden over de buurt waar ze wonen. De meerderheid van de respondenten vindt het zeer prettig (cijfer 8 of hoger) wonen in de huidige buurt. Inwoners voelen zich thuis in hun buurt (85%) en de meerderheid geeft aan dat er saamhorigheid is (buurtbewoners staan voor elkaar klaar en buurtbewoners zijn te vertrouwen). Qua leefbaarheid zijn de inwoners meer verdeeld. Ruim een kwart (29%) geeft aan dat de leefbaarheid afgelopen jaren is achteruitgegaan en een bijna even grote groep geeft aan dat er niet voldoende gedaan wordt aan de leefbaarheid (28%). De inwoners geven aan dat de gemeente daarin een grotere rol moet spelen. Echter, slechts 11% van de inwoners zegt dat ze het afgelopen jaar zich ingezet hebben om de leefbaarheid te vergroten. Wel geeft een ruime meerderheid aan dat ze zich in de toekomst (misschien) willen inzetten voor de leefbaarheid (59%).

De meerderheid van de inwoners geeft aan dat er weinig dingen in de buurt kapot zijn, en zijn tevreden over de begaanbaarheid van wegen, straten, paden en trottoirs. Het onderhoud van de perken, plantsoenen en parken in de buurt kan daarentegen volgens een op de drie inwoners beter (37%).

Over het algemeen voelen inwoners van Etten-Leur zich veilig in de buurt (73%). Hoewel ook een op de drie inwoners (heel) veel overlast ervaart van de burens, en een ongeveer even grote groep heeft soms of vaak te maken met een onveilige verkeerssituaties in de buurt.

Zowel over het groen als de nabijheid van voorzieningen zijn inwoners van Etten-Leur positief. Wel zouden ze graag meer parkeergelegenheid zien in de buurt. Net iets minder dan de helft van de inwoners (43%) is positief over hoeveelheid parkeergelegenheden.

Ook in de open vraag 'heeft u suggesties om uw buurt te verbeteren' zien we dit beeld terugkomen. Belangrijke onderwerpen die genoemd worden zijn: verkeer, veiligheid, afval, onderhoud en faciliteiten in de omgeving (zoals speelplekken).

Wanneer gekeken wordt naar de verschillen tussen de inwoners uit de verschillende onderzoeksmethoden, zien we vooral op leefbaarheid een aantal interessante verschillen. Inwoners die het onderzoek hebben ingevuld door middel van de open link zijn iets minder positief over de leefbaarheid in eigen buurt, en wat de gemeente daaraan doet. Daarnaast geven de inwoners via de open link vaker aan dat er iets kapot is in de buurt, en zijn zij minder positief over de begaanbaarheid van trottoirs, wegen en straten in de buurt. Over de sportvoorzieningen en de nabijheid van het openbaar vervoer zijn inwoners die mee hebben gedaan door middel van de open link vaker neutraal dan de inwoners die mee hebben gedaan door middel van de steekproef. De onderdelen waarop de inwoners die meededen via de open link negatiever zijn, kunnen verklaren waarom zij op de totaalbeoordeling van de woon- en leefomgeving een lager cijfer geven dan de inwoners die meededen via de steekproef.

VR 1. Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen?

		aantal	gemiddeld	<= 5	6, 7	>= 8
Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen?	Steekproef	791	7,9	5,8%	20,7%	63%
	Open link	525	7,8	6,8%	23,6%	53%
	Totaal	1316	7,9	6,2%	21,8%	53%

Tabel 1

VR2. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. Ik voel me thuis in deze buurt	Steekproef	794	4,6%	8,6%	86,8%
	Open link	534	4,6%	12,1%	83,3%
	Totaal	1327	4,6%	10,0%	85,4%
b. Ik zou niet zo snel weggaan uit deze buurt	Steekproef	785	10,9%	17,1%	72,0%
	Open link	529	12,1%	14,1%	73,8%
	Totaal	1314	11,4%	15,9%	72,7%
c. Buurtbewoners gaan op een prettige manier met elkaar om	Steekproef	783	7,9%	19,3%	72,8%
	Open link	521	9,1%	21,0%	69,9%
	Totaal	1305	8,4%	20,0%	71,7%
d. Buurtbewoners staan altijd voor elkaar klaar	Steekproef	752	12,7%	29,2%	58,1%
	Open link	514	11,3%	32,8%	55,9%
	Totaal	1267	12,1%	30,7%	57,2%
e. Buurtbewoners zijn te vertrouwen	Steekproef	723	10,0%	25,5%	64,5%
	Open link	500	12,0%	25,6%	62,4%
	Totaal	1223	10,8%	25,5%	63,6%

Tabel 2

VR 3. Voelt u zich veilig in uw buurt?

		aantal	nee	soms	ja
Voelt u zich veilig in uw buurt?	Steekproef	794	7,8%	18,1%	74,2%
	Open link	533	9,2%	19,0%	71,7%
	Totaal	1327	8,3%	18,5%	73,2%

Tabel 3

VR 4. In welke mate ervaart u overlast van buurtbewoners?

		aantal	weinig - geen	niet veel	(heel) veel
In welke mate ervaart u overlast van buurtbewoners?	Steekproef	789	59,5%	18,7%	21,7%
	Open link	534	57,2%	19,7%	23,1%
	Totaal	1323	58,6%	19,1%	22,3%

Tabel 4

VR 5. Hoe vaak heeft u te maken met onveilige verkeerssituaties in uw buurt?

		aantal	zelden / nooit	soms / vaak
Hoe vaak heeft u te maken met onveilige verkeerssituaties in uw buurt?	Steekproef	794	63,7%	36,3%
	Open link	532	64,1%	35,9%
	Totaal	1326	63,9%	36,1%

Tabel 5

VR 6. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden	Steekproef	779	35,3%	18,7%	46,0%
	Open link	530	38,3%	19,7%	42,0%
	Totaal	1309	36,5%	19,1%	44,4%
b. Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar	Steekproef	794	25,0%	20,4%	54,6%
	Open link	535	30,6%	21,0%	48,4%
	Totaal	1329	27,3%	20,6%	52,1%
c. In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot	Steekproef	767	9,4%	25,4%	65,2%
	Open link	524	13,2%	29,9%	56,9%
	Totaal	1292	10,9%	27,2%	61,8%
d. Mijn buurt is schoon	Steekproef	794	24,3%	26,0%	49,7%
	Open link	534	28,9%	25,2%	45,8%
	Totaal	1328	26,2%	25,7%	48,1%

Tabel 6

VR 7. Is de leefbaarheid in uw buurt de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?

		aantal	achteruit - gegaan	gelijk gebleven	vooruit - gegaan
Is de leefbaarheid in uw buurt de afgelopen jaren vooruitgegaan, achteruitgegaan of gelijk gebleven?	Steekproef	733	26,1%	57,9%	16,0%
	Open link	501	32,7%	50,5%	16,8%
	Totaal	1234	28,8%	54,9%	16,3%

Tabel 7

VR 8. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stelling?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
Er wordt voldoende gedaan aan de leefbaarheid van mijn buurt	Steekproef	706	23,9%	46,1%	29,9%
	Open link	501	33,5%	37,8%	28,7%
	Totaal	1207	27,9%	42,7%	29,4%

Tabel 8

VR 9. Heeft u suggesties om uw buurt te verbeteren?

Onderwerp	Korte omschrijving
Verkeer	<p>Inwoners geven aan dat vrachtwagens te veel lawaai maken in de straten. Daarnaast parkeren veel auto's op de stoep en wordt er door auto's te hard gereden in 30km zones. Inwoners benoemen meer verkeersdrempels, parkeergelegenheid en straatverlichting te willen zien.</p> <p><i>"Bord aan Concordialaan plaatsen waar snelheid van automobilist op geprojecteerd wordt"</i></p> <p><i>"Betere verkeersgeleiding naar de parkeergelegenheid voor bezoekers van speeltuin Hoge Neer"</i></p> <p><i>"Handhaaf op het parkeren op de stoep"</i></p>
Afvalbeleid	<p>Inwoners van Etten-Leur geven aan dat er onduidelijkheid heerst t.a.v. wanneer het afval wordt opgehaald én dat het vaker mag worden opgehaald. Hierdoor wordt afval gedumpt op de verkeerde plekken. Daarnaast laten ze weten dat hondenpoep voor veel overlast zorgt. De wens is dat hier meer handhaving voor wordt ingezet.</p> <p><i>"Het park schoner houden en meer prullenbakken plaatsen"</i></p> <p><i>"Intensieve controle op dumpen van afval en niet opruimen van hondenpoep"</i></p> <p><i>"Bewoners beboeten bij dumpen van allerlei afval en grof vuil bij containerplaatsen en op parkeerplaatsen"</i></p>
Veiligheid & handhaving	<p>Inwoners geven aan last te ervaren van hangjongeren en drank- en drugsverslaafden. Daarnaast willen ze een grotere zichtbaarheid van wijkagenten in de buurten. Ook geven ze aan überhaupt meer controle in het verkeer en tegen hondenpoep te willen.</p> <p><i>"Een wijkagent wordt hier nooit gezien"</i></p> <p><i>"In de avonden preventief controle door politie, handhaving of buurtwacht. Er komt meer (geluids-)overlast door hardrijdende auto's, motoren en scooters. Ook zijn er meer hangjongeren aanwezig."</i></p>
Onderhoud	<p>Inwoners geven in grote getalen aan dat het groen van Etten-Leur beter onderhouden dient te worden. De wensen zijn onder andere meer maaien en onderhoud van sloten en (eiken)bomen. Daarnaast wordt onderhoud van trottoirs, straten en brandgangen veelal genoemd.</p> <p><i>"Beter onderhoud van de plantsoenen en grasvelden - afgelopen seizoen was een aanfluiting. Etten-Leur lag er verpauperd bij. Geen visitekaartje. Verkeerde bezuiniging."</i></p> <p><i>"De straten verzakken en zijn echt aan herstellen toe"</i></p>
Woon- en leefomgeving	<p>De inwoners geven aan meer speelplaatsen voor jonge kinderen te willen.</p> <p><i>"de speelgelegenheid voor onze kinderen is heel minimaal"</i></p>

Tabel 9

VR 10. Hoe waardeert u de zorg van uw gemeente voor de woon- en leefomgeving?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u de zorg van uw gemeente voor de woon- en leefomgeving?	Steekproef	737	6,6	22,5%	45,3%	32,2%
	Open link	511	6,1	32,7%	42,0%	25,3%
	Totaal	1247	6,4	26,7%	43,9%	29,4%

Tabel 10

VR 11. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. De gemeente betreft de buurt voldoende bij de aanpak van leefbaarheid	Steekproef	631	36,2%	33,6%	30,2%
	Open link	446	40,3%	36,6%	23,2%
	Totaal	1077	37,9%	34,9%	27,3%
b. De gemeente doet een beroep op de buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid	Steekproef	613	34,6%	35,2%	30,3%
	Open link	438	29,9%	44,4%	25,7%
	Totaal	1050	32,6%	39,0%	28,3%
c. De gemeente ondersteunt buurtinitiatieven op het gebied van leefbaarheid voldoende	Steekproef	485	31,9%	41,0%	27,1%
	Open link	386	32,4%	45,5%	22,0%
	Totaal	872	32,1%	43,0%	24,9%

Tabel 11

VR 12. In welke mate heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor de leefbaarheid van uw buurt?

		aantal	vaak	af en toe	(vrijwel) nooit
In welke mate heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor de leefbaarheid van uw buurt?	Steekproef	797	10,0%	50,0%	40,0%
	Open link	537	12,3%	48,9%	38,9%
	Totaal	1334	10,9%	49,5%	39,6%

Tabel 12

VR 13. In welke mate heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor de leefbaarheid van uw buurt?

		aantal	vaak	af en toe	(vrijwel) nooit
In welke mate heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor de leefbaarheid van uw buurt?	Steekproef	797	9,1%	42,9%	48,0%
	Open link	537	10,6%	44,1%	45,2%
	Totaal	1334	9,7%	43,4%	46,9%

Tabel 13

VR 14. In welke mate voelt u zich veilig in uw eigen buurt?

		aantal	onveilig	neutraal	veilig
In welke mate voelt u zich veilig in uw eigen buurt?	Steekproef	787	8,8%	8,9%	81,9%
	Open link	522	10,0%	10,9%	77,7%
	Totaal	1310	9,3%	9,7%	80,2%

Tabel 14

VR 15. Wat zou de gemeente kunnen doen om ervoor te zorgen dat u zich (nog) veiliger voelt in uw eigen buurt?

Onderwerp	Korte omschrijving
Verkeer	Inwoners geven aan meer handhaving in het verkeer te willen zien. Voornamelijk controleren op snelheid wordt veel genoemd.
	<i>"Snelheidscontroles invoeren op auto's die door de Julianalaan rijden."</i>
	<i>"30 km zone handhaven, wordt veel te hard gereden dus onveilig."</i>
	<i>"Beperken vrachtverkeer. Ze rijden hard (tijd is geld) en we hebben geen trottoirs. Wandelen is dus echt een spannende sport hier"</i>
Wijkagent	Inwoners geven massaal aan meer blauw op straat te willen zien en missen specifiek de zichtbaarheid van de wijkagent in de wijk.
	<i>"Wijkagent nog nooit in de wijk gezien, misschien goed om eens een keer een ronde te doen op een woensdagmiddag."</i>
	<i>"De wijkagent en boa's moeten zichtbaarder zijn in de wijk"</i>
Verlichting	Inwoners geven aan dat meer verlichting, vooral in donkere steegjes, hun gevoel van veiligheid zal vergroten.
	<i>"Betere verlichting en betere looppaden bij de huizen"</i>
	<i>"Betere verlichting, nu is alleen het wegdek 's-avonds verlicht en de berm is donker."</i>
	<i>"Iets meer straatverlichting, het is vrij donker wat het enigszins eng maakt in de avond."</i>
Hangjongeren	Inwoners geven aan dat er meer moet worden gehandhaafd tegen hangjongeren.
	<i>"Beter optreden tegen hangjongeren. Politie is niet zichtbaar."</i>
	<i>"In de avond is het niet veilig om buiten te komen door de overlast van de hangjongeren."</i>
Camera's	Inwoners geven aan dat hun gevoel van veiligheid wordt vergroot wanneer er meer camera's worden opgehangen.
	<i>"Camerabewaking op straat."</i>
	<i>"Camera's ophangen en vaker controles doen."</i>

Tabel 15

VR 16. Voelt u zich weleens onveilig op de volgende plekken in de eigen woonplaats?

		aantal	vaak	soms	Zelden /nooit	Komt niet voor / kom hier niet
a. Rondom uitgaansgelegenheden	Steekproef	789	2,2%	14,5%	52,5%	23,8%
	Open link	525	2,7%	19,5%	44,0%	27,7%
	Totaal	1314	2,4%	16,5%	49,1%	25,4%
b. Op plekken waar jongeren rondhangen	Steekproef	792	10,5%	36,5%	32,6%	17,3%
	Open link	531	10,9%	39,2%	27,9%	18,7%
	Totaal	1323	10,7%	37,6%	30,7%	17,9%
c. In centrum van woonplaats	Steekproef	786	1,6%	12,5%	72,2%	9,6%
	Open link	530	3,3%	19,0%	63,6%	9,0%
	Totaal	1316	2,3%	15,1%	68,7%	9,3%
d. In winkelgebied/winkelcentrum	Steekproef	792	1,5%	10,8%	77,1%	7,9%
	Open link	530	3,0%	15,1%	67,4%	9,3%
	Totaal	1322	2,1%	12,6%	73,2%	8,4%
e. in openbaar vervoer	Steekproef	791	0,6%	10,1%	40,5%	38,2%
	Open link	528	1,2%	9,9%	36,8%	38,5%
	Totaal	1319	0,8%	10,0%	39,0%	38,3%
f. Bij treinstation in woonplaats	Steekproef	792	2,5%	12,6%	45,4%	30,8%
	Open link	531	1,1%	13,7%	41,0%	32,4%
	Totaal	1322	2,0%	13,0%	43,6%	31,4%
g. in eigen huis	Steekproef	790	1,5%	8,4%	74,6%	14,4%
	Open link	528	2,6%	10,6%	68,1%	16,2%
	Totaal	1319	1,9%	9,3%	72,0%	15,2%

Tabel 16

VR 17. Zou u zich in de nabije toekomst actief willen (blijven) inzetten voor de leefbaarheid van uw buurt?

		aantal	ja, zeker	ja, misschien	nee
Zou u zich in de nabije toekomst actief willen (blijven) inzetten voor de leefbaarheid van uw buurt?	Steekproef	611	14,4%	44,1%	18,2%
	Open link	409	17,8%	41,1%	17,2%
	Totaal	1020	15,8%	42,9%	17,8%

Tabel 17

VR 18. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. In mijn buurt is voldoende groen	Steekproef	790	12,2%	15,7%	72,1%
	Open link	533	14,0%	17,0%	69,0%
	Totaal	1323	12,9%	16,2%	70,9%
b. In mijn buurt is voldoende parkeergelegenheid	Steekproef	785	35,3%	20,1%	44,7%
	Open link	529	40,2%	18,5%	41,3%
	Totaal	1314	37,3%	19,4%	43,3%
c. Winkels voor dagelijkse boodschappen zoals supermarkt, bakker, slager, drogisterij etc. zijn voldoende nabij	Steekproef	793	4,4%	12,4%	83,2%
	Open link	535	5,4%	13,9%	80,7%
	Totaal	1328	4,8%	13,0%	82,2%
d. Basisonderwijs is voldoende nabij voor (mijn) kinderen	Steekproef	584	2,4%	15,7%	81,9%
	Open link	398	3,0%	18,9%	78,1%
	Totaal	982	2,6%	17,0%	80,4%

Tabel 18

VR 19. In hoeverre bent u tevreden of ontevreden over het aanbod van...

		aantal	(zeer) ontevreden	neutraal	(zeer) tevreden
a. (gezondheids-) zorgvoorzieningen (huisartsenpost, consultatiebureau / centrum voor jeugd en gezin, verzorgingstehuis, etc.)	Steekproef	752	6,7%	19,7%	73,5%
	Open link	515	10,1%	22,5%	67,4%
	Totaal	1267	8,1%	20,8%	71,0%
b. welzijnsvoorzieningen (buurtwerk, jongeren- / ouderenvoorzieningen etc.)	Steekproef	495	10,8%	36,4%	52,9%
	Open link	377	12,3%	40,2%	47,6%
	Totaal	872	11,4%	38,0%	50,6%
c. speelvoorzieningen (kinderen tot 12 jaar)	Steekproef	599	11,8%	24,7%	63,5%
	Open link	411	15,1%	27,7%	57,2%
	Totaal	1010	13,1%	25,9%	60,9%
d. sportvoorzieningen	Steekproef	701	6,6%	22,8%	70,7%
	Open link	454	6,5%	29,7%	63,9%
	Totaal	1155	6,5%	25,5%	68,0%
e. openbaar vervoer	Steekproef	664	10,3%	22,9%	66,8%
	Open link	454	12,3%	29,0%	58,8%
	Totaal	1118	11,1%	25,4%	63,5%

Tabel 19

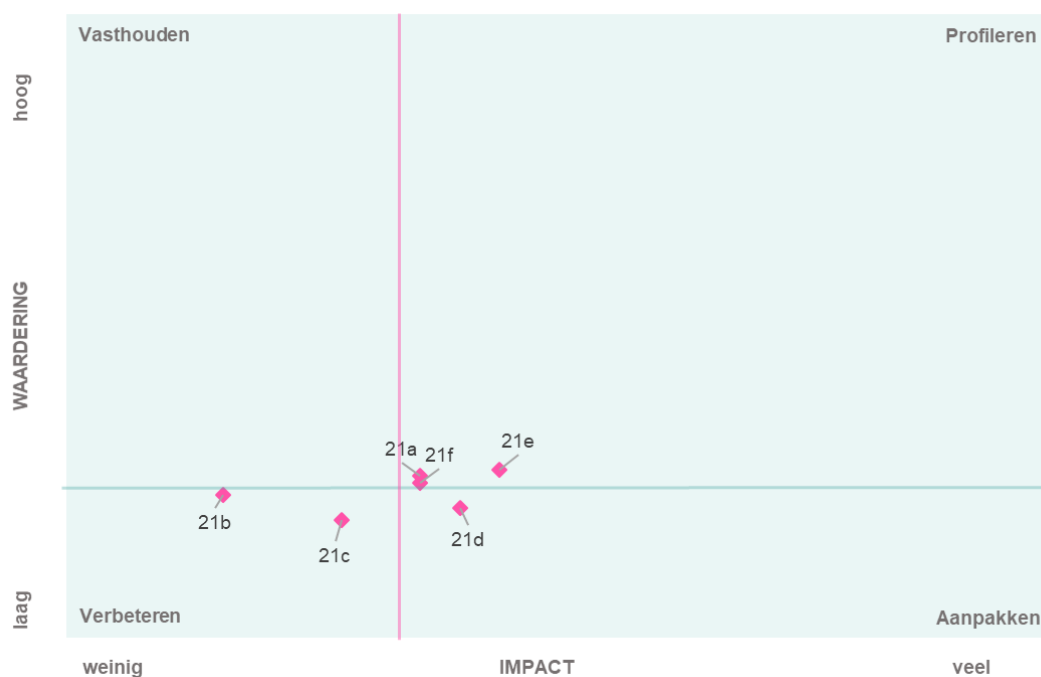
**“TEGENWOORDIG MEER ZWERFAFVAL EN
ROMMELIG OPENBAAR GROEN, OOK LIJKT HET
ALSOF DE STRATEN MINDER GOED GEBORSTELD
WORDEN WAARDOOR ONKRUID VAKER VRIJ SPEL
HEEFT.”**

2 RELATIE INWONER - GEMEENTE

2.1 PRIORITEITENMATRIX

Binnen het thema relatie inwoner - gemeente zijn zes deelaspecten gemeten. In onderstaande matrix zijn deze deelaspecten vergeleken met het algemene oordeel over de relatie inwoners – gemeente. Dit is de uitkomst op vraag 18: *Hoe waardeert u de wijze waarop uw gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt?*

Onder de matrix staan de vraagnummers en bijbehorende deelaspecten geclusterd in een tabel.

STERKTE – PROFILEREN

Vraagnr.	Deelaspect
21a	De gemeente doet wat ze zegt
21e	De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen
21f	Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren

ZWAKTE – AANPAKKEN

21d	De gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners
-----	---

ZWAKTE – VERBETEREN

21b	De gemeente houdt voldoende toezicht op het naleven van regels
21c	De gemeente stelt zich flexibel op als dat nodig is

**“BEROEP DOEN OP DE BURGERS OM ZELF MET
INITIATIEVEN TE KOMEN EN DIT STEUNEN.
BEWONERS BETREKKEN BIJ VERANDERINGEN IN DE
(NABIJE) LEEFOMGEVING.”**

2.2 UITKOMSTEN RELATIE INWONER - GEMEENTE

In deze paragraaf staan de uitkomsten van de vragen die vallen onder het thema **relatie inwoner - gemeente**.

Opvallend bij de resultaten binnen het thema inwoner - gemeente is dat een groot deel van de inwoners de neutrale antwoordoptie kiezen. Het meest extreem is dat bij de vraag 'Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren' (48%). Maar ook als het gaat om de flexibiliteit van de gemeente, het betrekken van inwoners door de gemeente en de waardering hiervoor is bijna de helft van de inwoners neutraal. Dit beeld blijkt ook uit het aantal antwoorden op de gestelde open vraag, waar slechts een kwart van de inwoners een antwoord op heeft gegeven. Het minst positief zijn inwoners over 'de gemeente stelt zich flexibel op als dat nodig is' en 'de gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners'.

In de vergelijking van de twee onderzoeksmethoden valt op dat inwoners die het onderzoek hebben ingevuld door middel van de steekproef over de gehele linie iets positiever zijn dan inwoners die hebben meegedaan door de open link in te vullen. Dit zien we onder andere terug bij de stelling 'de gemeente doet wat ze zegt' en 'inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren'. In de analyse van de open antwoorden blijken er twee groepen: een groep die graag betrokken wil worden bij de gemeente, en een groep die dat in algemene zin wat minder belangrijk vindt. De groep die meedeelde via de open link geeft vaker aan betrokken te willen zijn bij de gemeente. Dit kan een verklaring zijn voor de iets lagere beoordeling: deze groep geeft vaker aan behoefte te hebben aan meer participatie, terwijl de groep die meedeelde via de steekproef wat vaker aangeeft dat betrokkenheid niet per definitie nodig is.

VR 20. Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?

		aantal	weinig / geen	neutraal	(heel) veel
Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop uw gemeente wordt bestuurd?	Steekproef	682	20,6%	37,5%	41,9%
	Open link	470	27,9%	36,9%	35,2%
	Totaal	1152	23,6%	37,3%	39,2%

Tabel 20

VR 21. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. De gemeente doet wat ze zegt	Steekproef	545	27,0%	45,4%	27,6%
	Open link	416	37,7%	39,3%	23,0%
	Totaal	961	31,6%	42,8%	25,6%
b. De gemeente houdt voldoende toezicht op het naleven van regels	Steekproef	621	38,1%	38,3%	23,6%
	Open link	449	44,0%	34,2%	21,9%
	Totaal	1070	40,6%	36,6%	22,9%
c. De gemeente stelt zich flexibel op als dat nodig is	Steekproef	494	35,5%	46,0%	18,5%
	Open link	398	37,9%	43,4%	18,7%
	Totaal	892	36,6%	44,8%	18,6%
d. De gemeente luistert voldoende naar de mening van haar inwoners	Steekproef	572	37,4%	40,2%	22,4%
	Open link	428	42,8%	38,0%	19,2%
	Totaal	1000	39,7%	39,2%	21,1%
e. De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen	Steekproef	623	28,6%	42,3%	29,1%
	Open link	449	34,5%	41,6%	23,9%
	Totaal	1072	31,1%	42,0%	26,9%
f. Inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	Steekproef	501	22,4%	49,4%	28,2%
	Open link	380	31,8%	46,7%	21,5%
	Totaal	880	26,5%	48,2%	25,3%

Tabel 21

VR 22. Welke beleidsideeën of -initiatieven, waarbij u zelf betrokken bent of wilt worden, wilt u de gemeente meegeven?

Onderwerp	Korte omschrijving
Relatie burger-overheid	<p>Inwoners geven aan dat ze meer betrokken willen zijn bij beleid dat hun direct aangaat. Ze hebben het gevoel dat de gemeente niet communiceert met hen en informatie achterhoudt.</p> <p><i>“Er is geen tot weinig actieve communicatie vanuit gemeente naar de bewoners. Ik ga deze informatie niet zelf halen en weet ook niet waar ik het kan ophalen. Met communicatie, en promoting, kan gemeente een beter beeld bij de bewoners neerleggen wat er allemaal wordt gedaan. Dit zal de algemene betrokkenheid vergroten”</i></p> <p><i>“Geef burgers de mogelijkheid om daadwerkelijk invloed uit te oefenen op het beleid dat hun direct raakt”</i></p> <p><i>“Luister naar de bewoners bij de toekomstvisie en vraag ook aan de jeugd hierbij te participeren”</i></p>
Niet betrokken	<p>Een ander deel van de inwoners geven – in tegenstelling tot bovenstaande – aan dat ze niet betrokken hoeven te zijn bij het beleid van de gemeente. Ze willen wel verbeteringen zien op verschillende terreinen zoals afvalbeleid, veiligheid of verkeer.</p> <p><i>“De gemeente moet zelf zorg dragen voor hun bewoners en toezicht houden op het naleven van regels en orde dit kun je niet aan inwoners overlaten omdat dat te riskant is”</i></p> <p><i>“Wil niet zelf betrokken zijn, te oud voor”</i></p>
Woningbouw	<p>Inwoners geven aan betrokken te willen zijn bij de plannen voor nieuwbouw: waar moet er gebouwd worden, hoeveel woningen en wat voor woningen. Ze denken hier graag over mee.</p> <p><i>“Stem af wat de bewoners hoe deze Etten-Leur in de toekomst zien. Dus ook over woningbouw etc.”</i></p> <p><i>“Betaalbare woningbouw voor alleenstaande en senioren”</i></p>
Leefomgeving	<p>Inwoners geven aan betrokken te willen zijn bij (nieuwe) plannen omtrent speeltuinen en jongerenvoorzieningen.</p> <p><i>“U mag ons benaderen over de ideeën voor de speeltuin”</i></p> <p><i>“speeltuinen voor kinderen in grauwe polder mogen wel aangepakt worden, meer aanbod en vernieuwd. op sommige plekken staat erg weinig.”</i></p>
Algemeen	<p>Primair blijkt uit deze vraag dat inwoners ofwel betrokken willen zijn bij elk gemeentebesluit, ofwel nergens bij betrokken willen zijn. Het specifieke beleidsterrein maakt minder uit, dan überhaupt het gevoel te krijgen gehoord te worden en mee te kunnen denken.</p>

Tabel 22

VR 23. Hoe waardeert u de wijze waarop uw gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt?

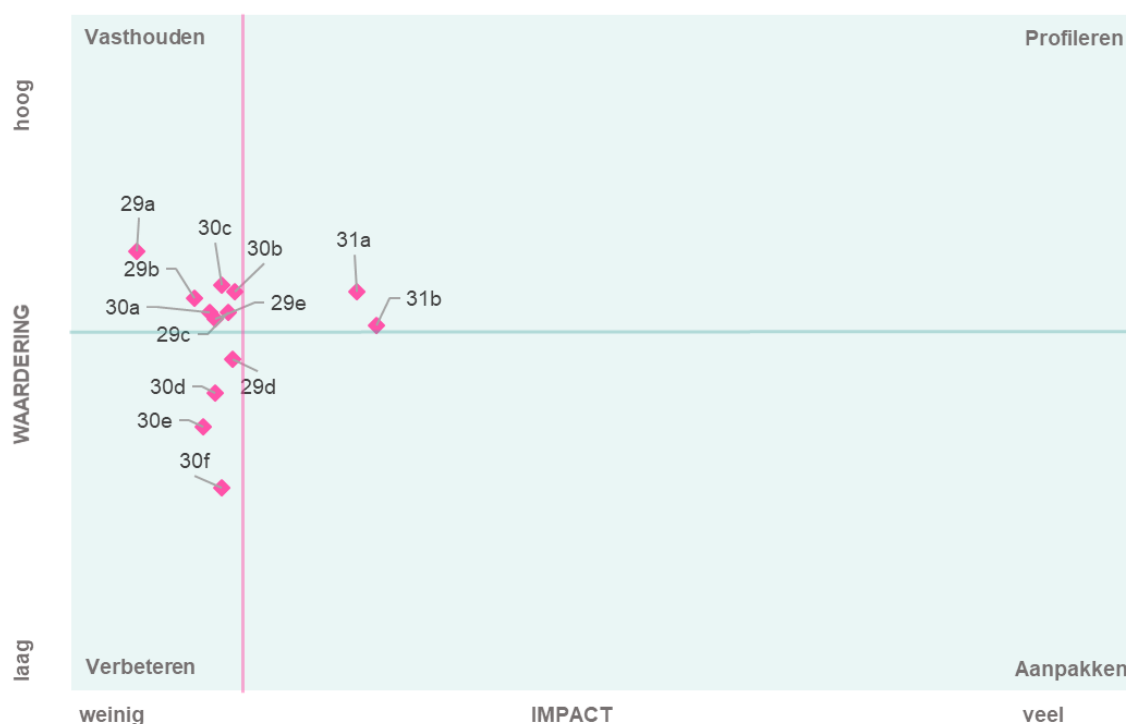
		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u de wijze waarop uw gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt?	Steekproef	537	6,2	29,4%	48,5%	22,2%
	Open link	396	5,7	39,1%	45,9%	15,0%
	Totaal	933	6,0	33,5%	47,4%	19,1%

Tabel 23

3 GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

3.1 PRIORITEITENMATRIX

Binnen het thema gemeentelijke dienstverlening zijn zeven deelaspecten gemeten. In onderstaande matrix zijn deze deelaspecten vergeleken met het algemene oordeel over de gemeentelijke dienstverlening, de uitkomst van vraag19: *Hoe waardeert u -over het algemeen- de dienstverlening van uw gemeente?*

STERKTE – PROFILEREN

Vraagnr.	Deelaspect
31a	Ik kan gemakkelijk aan de benodigde gemeentelijke informatie komen
31b	De gemeente gebruikt heldere taal

STERKTE – VASTHOUDEN

Vraagnr.	Deelaspect
29a	Ik vond het aanvragen of voorleggen gemakkelijk
29b	De ontvangen en/of beschikbare informatie was juist en volledig
29c	De tijd die de afhandeling in beslag nam was acceptabel
29e	Ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde
30a	De medewerker toonde zich verantwoordelijk om daadwerkelijk tot een oplossing te komen
30b	De medewerker heeft zelf mijn vraag zo goed mogelijk beantwoordt.
30c	De medewerker was voldoende deskundig.

ZWAKTE - VERBETEREN

Vraagnr.	Deelaspect
29d	Ik werd voldoende op de hoogte gesteld of gehouden van het verloop van de afhandeling
30d	De medewerker kon zich goed inleven
30e	De medewerker bood ruimte om mee te denken
30f	De medewerker verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende

“DIENSTVERLENING KAN MEER OP MAAT ZIJN. OP PAPIER EN DIGITAAL. ER ZOULDEN MEER VOORZIENINGEN VOOR OUDEREN MOETEN ZIJN DIE TOEGANKELIJK EN MAKKELIJK TE BEREIKEN ZIJN. BV GELDAUTOMATEN, EN ZORGEN DAT DE ZORG RONDOM DE INWONERS GOED GEREGLD IS. DAT DE GEMEENTE MEER OP ZICH NEEMT ALS INWONERS ZORG NODIG HEBBEN.”

3.2 UITKOMSTEN GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING

In deze paragraaf staan de uitkomsten van de vragen die zijn vallen onder het thema **gemeentelijke dienstverlening**.

Uit de prioriteitenmatrix blijkt dat verbeterpunten zitten in de manier waarop inwoners het contact met de medewerkers ervaren. Niettemin zitten deze verbeterpunten in het kwadrant 'verbeteren' en worden daarmee niet zeer negatief beoordeeld.

Ruim de helft van de inwoners (57%) heeft het afgelopen jaar contact gehad met de gemeente, voornamelijk over wonen en de buurt (54%). Dit contact met de gemeenten liep hoofdzakelijk via de telefoon (28%), internet of app (23%) of de publieksbalie (21%). Over het algemeen zijn inwoners van de gemeente positief over de dienstverlening van de gemeente. Acht op de tien geeft een voldoende aan de dienstverlening, en ook op de meeste aspecten is de meerderheid van de inwoners het eens is met de stellingen.

Er zijn geen verschillen zichtbaar in de beoordeling van de medewerkers tussen de inwoners die door middel van de open link mee hebben gedaan en de inwoners die meededen via de steekproef. Wel zien we enkele verschillen in de andere aspecten binnen het thema gemeentelijke dienstverlening. Er kan gezegd worden dat de inwoners die meededen via de open link, over het algemeen vaker neutraler en negatiever antwoorden dan de inwoners die meededen via de steekproef. Dit is terug te zien in bijvoorbeeld de beoordeling van de heldere taal, of de informatie juist en volledig was en het verloop van de afhandeling. Deze beoordelingen van de deelaspecten kan mede verklaren waarom de algemene beoordeling van de groep die meedeelde via de steekproef positiever is dan de groep die meedeelde via de open link.

VR 24. Hoe waardeert u -over het algemeen- de dienstverlening van uw gemeente?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u -over het algemeen- de dienstverlening van uw gemeente?	Steekproef	696	6,7	18,2%	48,6%	33,2%
	Open link	483	6,4	26,1%	48,3%	25,6%
	Totaal	1179	6,6	21,5%	48,5%	30,1%

Tabel 24

VR 25. Hoe waardeert u de dienstverlening via de digitale faciliteiten van de gemeente?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u de dienstverlening via de digitale faciliteiten van de gemeente?	Steekproef	645	6,8	17,9%	43,8%	38,3%
	Open link	417	6,4	25,6%	45,6%	28,7%
	Totaal	1062	6,7	20,9%	44,6%	34,5%

Tabel 25

VR 26. Heeft u de afgelopen 12 maanden contact gehad met uw gemeente?

		aantal	ja	nee
Heeft u de afgelopen 12 maanden contact gehad met uw gemeente?	Steekproef	797	56,7%	43,3%
	Open link	537	58,2%	41,8%
	Totaal	1334	57,3%	42,7%

Tabel 26

VR 27. Over welk onderwerp heeft u contact gehad met de gemeente?

Antwoorden	Steekproef	Open link	totaal
werk inkomen	4%	4%	4%
gezondheid zorg	5%	9%	7%
familie gezin	16%	13%	14%
reizen	17%	16%	17%
wonen en uw buurt (incl. parkeren, overlast)	53%	56%	54%
onderwijs opleiding (incl. kinderopvang)	1%	0%	1%
ondernemen	5%	2%	4%
aantal	425	290	715

Tabel 27

VR 28. Op welke wijze heeft u de afgelopen 12 maanden contact gehad met uw gemeente?

Meer dan één antwoord mogelijk

antwoorden	Steekproef	Open link	totaal
internet of app	25%	21%	23%
e-mail	12%	12%	12%
sociale media (Twitter, Facebook, WhatsApp etc.)	1%	1%	1%
post	2%	3%	2%
(publieks)balie	22%	20%	21%
telefoon	26%	32%	28%
wijkteam/huisbezoek	2%	1%	2%
overig persoonlijk contact	10%	9%	10%
aantal	439	309	748

Tabel 28

VR 29. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. Ik vond het aanvragen of voorleggen gemakkelijk	Steekproef	442	10,8%	21,4%	67,8%
	Open link	298	15,1%	23,8%	61,1%
	Totaal	740	12,6%	22,4%	65,1%
b. De ontvangen en/of beschikbare informatie was juist en volledig	Steekproef	437	15,5%	23,2%	61,3%
	Open link	295	23,5%	24,2%	52,3%
	Totaal	732	18,7%	23,6%	57,7%
c. De tijd die de afhandeling in beslag nam was acceptabel	Steekproef	444	22,7%	17,9%	59,3%
	Open link	303	25,5%	23,2%	51,3%
	Totaal	747	23,9%	20,1%	56,1%
d. Ik werd voldoende op de hoogte gesteld of gehouden van het verloop van de afhandeling	Steekproef	415	24,8%	22,5%	52,7%
	Open link	296	28,1%	29,1%	42,8%
	Totaal	710	26,2%	25,2%	48,6%
e. Ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde	Steekproef	433	24,4%	18,3%	57,2%
	Open link	293	28,2%	19,8%	52,0%
	Totaal	726	25,9%	18,9%	55,1%

Tabel 29

VR 30. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. De medewerker toonde zich verantwoordelijk om daadwerkelijk tot een oplossing te komen	Steekproef	375	22,4%	18,1%	59,5%
	Open link	282	26,5%	22,2%	51,3%
	Totaal	657	24,2%	19,9%	56,0%
b. De medewerker heeft zelf mijn vraag zo goed mogelijk beantwoordt.	Steekproef	390	20,5%	19,3%	60,2%
	Open link	283	17,2%	26,2%	56,6%
	Totaal	673	19,1%	22,2%	58,7%
c. De medewerker was voldoende deskundig.	Steekproef	375	14,3%	24,0%	61,7%
	Open link	269	18,2%	24,7%	57,1%
	Totaal	644	15,9%	24,3%	59,8%
d. De medewerker kon zich goed inleven.	Steekproef	451	17,3%	39,9%	42,8%
	Open link	312	21,0%	34,2%	44,8%
	Totaal	763	18,9%	37,5%	43,6%
e. De medewerker bood de ruimte om mee te denken.	Steekproef	451	21,2%	39,5%	39,3%
	Open link	312	23,2%	37,4%	39,3%
	Totaal	763	22,0%	38,7%	39,3%
f. De medewerker verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende.	Steekproef	381	29,2%	38,6%	32,2%
	Open link	274	36,6%	35,8%	27,6%
	Totaal	655	32,3%	37,4%	30,3%

Tabel 30

VR 31. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. Ik kan gemakkelijk aan de benodigde gemeentelijke informatie komen (via lokale krant, website etc.)	Steekproef	730	10,0%	26,1%	63,9%
	Open link	493	16,3%	31,3%	52,4%
	Totaal	1223	12,6%	28,2%	59,3%
b. De gemeente gebruikt heldere taal	Steekproef	725	10,5%	31,7%	57,7%
	Open link	480	15,5%	35,3%	49,2%
	Totaal	1205	12,5%	33,2%	54,3%

Tabel 31

VR 32. Hoe waardeert u de communicatie en voorlichting vanuit de gemeente?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u de communicatie en voorlichting vanuit de gemeente?	Steekproef	697	6,6	21,5%	47,1%	31,4%
	Open link	468	6,3	27,4%	46,7%	26,0%
	Totaal	1165	6,5	23,9%	46,9%	29,2%

Tabel 32

VR 33. Heeft u nog suggesties voor de verbetering van de dienstverlening?

Onderwerp	Korte omschrijving
Fysieke toegankelijkheid overheid	Inwoners geven aan dat de toegankelijkheid om de gemeente te benaderen verbeterd mag worden.
	<i>"Ik mis het vrij inlopen bij de gemeente, gewoon om de beurt geholpen worden. Reserveren is omslachtiger"</i>
	<i>"Publiekshal anders inrichten (betere akoestiek; privacy is er niet) en gezelliger maken (de huiskamer van de gemeente Etten-Leur!)"</i>
	<i>"Het stadskantoor zou zoals voorheen een avondopening moeten hebben voor werkenden en niet alles op afspraak behandelen."</i>
Communicatie burger-overheid algemeen	Inwoners geven aan dat de communicatie over dienstverlening mag worden verbeterd. Deze mag transparanter en in eenvoudigere taal.
	<i>"Actief op een heldere plek op de site, op een simpele en overzichtelijke manier updates geven."</i>
	<i>"Beter communiceren en terugkoppelen op meldingen via de Buitenbeter app."</i>
Digitale communicatie	Inwoners geven aan dat goede alternatieven altijd belangrijk blijven en dat communicatie niet alleen digitaal moet worden. Digitaal is niet iedereen even sterk.
	<i>"Blijf zorgen dat de mensen die niet digitaal vaardig zijn ook op een goede manier aan informatie kunnen komen en mee kunnen blijven doen met de in hun gemeente"</i>
	<i>"De digitale communicatie is moeizaam voor ouderen die daar niet mee zijn opgeleid."</i>

Tabel 33

"BETER BENUTTEN VAN DE SPORTVOORZIENINGEN IN DE WIJK, HOE PRECIES IS EEN LEUK GESPREKSTHEMA MET WIJKVERENIGING – BIJVOORBEELD"

4 WELZIJN EN ZORG

4.1 UITKOMSTEN WELZIJN EN ZORG

De vragen binnen het thema welzijn en zorg wijken deels af van de vragen die gesteld zijn binnen andere thema's in de Burgerpeiling. De vragen binnen dit thema richten zich voor een groot gedeelte op het welzijn van de inwoners. De vragen leiden daarmee niet tot uitkomsten waar de gemeente direct invloed op kan uitoefenen. Om deze reden is er voor dit thema geen prioriteitenmatrix opgesteld. De antwoorden binnen dit thema zijn daarmee niet minder relevant voor de gemeente, omdat zij goed inzicht geven in het welzijn van inwoners én informatie bieden waar de inwoners op het gebied van bijvoorbeeld participatie toe bereid zijn.

Zo blijkt dat twee op de drie inwoners tevreden is over hun leven en hun gezondheid (geeft een 8 of hoger op beide vragen). Ongeveer één op de vijf inwoners geeft aan dat zij, matig of ernstig, belemmerd worden om aan het maatschappelijke leven deel te nemen. Dit zit hem vooral in de lichamelijke gezondheid / fysiek functioneren. Deze tevredenheid met het leven blijkt ook uit vraag 45, waar inwoners naar diverse aspecten van zelfredzaamheid is gevraagd. De percentages die positief antwoorden op deze vragen schommelen tussen de 61% en 74%, wat laat zien dat een ruime meerderheid van de inwoners zich zelfredzaam voelt. De meeste inwoners geven aan dat ze, als ze zorg of hulp nodig hebben, kunnen terugvallen op familie of vrienden (92%), vrienden of kennissen (92%) en/of mensen in de buurt (86%).

75% van de inwoners geeft aan dat ze voldoende contact hebben met andere mensen, voor 15% geldt dat ze wel nog wat meer contact zouden willen. 11% van de inwoners geeft aan zich soms of vaak eenzaam te voelen.

58% van de inwoners van Etten-Leur is actief in één of meer verenigingen, vooral de sportvereniging (40%). Dit is niet verrassend, gezien 70% van de inwoners aangeeft 1 maal per week of vaker te sporten.

Binnen het thema welzijn en zorg is ook gevraagd naar de manier waarop inwoners zich inzetten voor maatschappelijke doelen of anderen. Bijna tweederde van de inwoners geeft aan incidenteel hulp te geven aan burens, een op de drie geeft incidenteel aandacht aan burens in een zorgwekkende situatie en iets minder dan de helft van de inwoners verleent intensief of incidenteel mantelzorg (resp. 18% en 27%). Ongeveer 20% van de inwoners geeft aan zich soms/vaak belemmerd te voelen in de dagelijkse activiteiten door mantelzorg die zij uitvoeren.

Op dit moment doet 37% van de inwoners aan vrijwilligerswerk en meer dan de helft van de inwoners (52%) zegt dit in de toekomst te willen (blijven) doen. Inwoners die op dit moment geen vrijwilligerswerk doen, geven aan dat ze hier geen tijd voor hebben (62%) of, in mindere mate, geen interesse/behoefte hierin hebben (25%). Gevraagd naar de vormen van burenhulp die inwoners willen geven, wordt vooral huishoudelijke hulp (64%), hulp bij boodschappen (44%) en helpen bij vervoer (31%) aangegeven.

Ook binnen dit thema zijn er verschillen tussen de inwoners die meededen via de open link en de inwoners die meededen via de steekproefmethode. Die laatste groep geeft minder vaak aan dat zij beperkt worden in hun dagelijkse leven door fysieke beperkingen of financiën. Daarnaast is deze groep iets minder eenzaam. Deze verschillen komen ook bij andere aspecten binnen dit thema aan de orde: bijvoorbeeld bij de redenen om wel of geen vrijwilligerswerk te doen of burenhulp aan te bieden. De groep die meedeelde via de open link geeft aan minder vaak terug te kunnen vallen op familie of vrienden of kennissen, maar beide groepen kunnen even vaak terugvallen op burens. Dat in de groep die meedeelde via de open link iets vaker eenzaamheid voorkomt en deze groep iets vaker beperkt wordt in het dagelijkse leven, kan verklaren dat zij de gemeente ook lager beoordelen op het thema zorg en welzijn.

VR 34. Hoe tevreden bent u momenteel -over het geheel genomen- met uw leven?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe tevreden bent u momenteel -over het geheel genomen- met uw leven?	Steekproef	772	8,0	4,5%	23,2%	72,3%
	Open link	501	7,8	5,8%	26,0%	68,1%
	Totaal	1273	7,9	5,0%	24,3%	70,7%

Tabel 34

VR 35. Welk cijfer geeft u -over het geheel genomen- uw gezondheid?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Welk cijfer geeft u -over het geheel genomen- uw gezondheid?	Steekproef	772	7,7	8,2%	26,8%	65,1%
	Open link	508	7,6	8,5%	32,5%	59,0%
	Totaal	1280	7,7	8,3%	29,1%	62,6%

Tabel 35

**“GEEF VOLOP FOCUS AAN DE JEUGD IN AL ZIJN
FACETTEN. FALENDE JEUGDZORG IS DODELIJK EN
JEUGDWERKLOOSHEID OOK. ”**

VR 36. Kunt u aangeven in hoeverre onderstaande aspecten uw mogelijkheden beperken om aan het maatschappelijk leven deel te nemen?

		aantal	geen / lichte belemmering	matige / ernstige belemmering
a. (algemene) lichamelijke gezondheid	Steekproef	696	85,7%	14,3%
	Open link	454	77,3%	22,7%
	Totaal	1150	82,4%	17,6%
b. fysiek functioneren (bewegen)	Steekproef	700	86,9%	13,1%
	Open link	464	76,5%	23,5%
	Totaal	1164	82,8%	17,2%
c. geestelijke gezondheid	Steekproef	693	91,4%	8,6%
	Open link	451	88,5%	11,5%
	Totaal	1145	90,2%	9,8%
d. beheersing taal / cultuur	Steekproef	708	95,2%	4,8%
	Open link	447	95,3%	4,7%
	Totaal	1155	95,3%	4,7%
e. financiën (laag inkomen)	Steekproef	707	91,3%	8,7%
	Open link	463	86,3%	13,7%
	Totaal	1170	89,3%	10,7%
f. gevoel 'er niet bij te horen' / 'niet thuis te voelen'	Steekproef	699	92,9%	7,1%
	Open link	440	91,1%	8,9%
	Totaal	1139	92,2%	7,8%
g. ander aspect ⁷	Steekproef	572	91,8%	8,2%
	Open link	353	89,4%	10,6%
	Totaal	925	90,9%	9,1%

Tabel 36

VR 37. Vindt u dat u voldoende contacten heeft met andere mensen?

		aantal	ja, zeker	ja, maar ik zou wel wat meer willen	nee, te weinig
Vindt u dat u voldoende contacten heeft met andere mensen?	Steekproef	794	77,5%	13,9%	6,3%
	Open link	535	71,2%	17,5%	6,8%
	Totaal	1329	75,0%	15,4%	6,5%

Tabel 37

⁷ Bij andere aspecten werden *arbeidsongeschiktheid* en *mantelzorg* genoemd.

VR 38. Voelt u zich wel eens eenzaam?

		aantal	zelden / nooit	soms / vaak
Voelt u zich wel eens eenzaam?	Steekproef	771	90,6%	9,4%
	Open link	512	86,7%	13,3%
	Totaal	1284	89,0%	11,0%

Tabel 38

VR 39. Hoe vaak sport of beweegt u intensief?

		aantal	1 maal per week (of vaker)	1 maal per 2 weken	1 maal per maand	Wel eens	Nooit
Hoe vaak sport of beweegt u intensief?	Steekproef	792	72,5%	3,6%	2,2%	12,5%	9,3%
	Open link	531	65,3%	3,8%	1,6%	16,5%	12,9%
	Totaal	1323	69,6%	3,7%	1,9%	14,1%	10,7%

Tabel 39

VR 40. In welke van onderstaande verenigingen bent u de afgelopen 12 maanden actief geweest? *Meer dan één antwoord mogelijk*

antwoorden	Steekproef	Open link	Totaal
sportvereniging	43,4%	35,6%	40,3%
gezelligheidsvereniging	7,0%	9,1%	7,8%
religieuze of maatschappelijke vereniging	4,1%	5,1%	4,5%
culturele verenigingen (o.a. toneel, muziek)	5,2%	7,2%	6,0%
overige (vrijtijds)vereniging	17,1%	19,5%	18,1%
ik ben niet actief (geweest) in het verenigingsleven	40,0%	44,7%	41,9%
aantal	777	528	1306

Tabel 40

VR 41. In welke mate heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor anderen en/of maatschappelijke doelen?

		aantal	intensief	incidenteel	(vrijwel) nooit
a. zorg aan een hulpbehoevende naaste (mantelzorg)	Steekproef	797	17,3%	26,6%	56,1%
	Open link	537	18,0%	27,1%	54,9%
	Totaal	1334	17,6%	26,8%	55,6%
b. hulp aan bureu	Steekproef	797	6,8%	61,7%	31,5%
	Open link	537	9,0%	60,3%	30,7%
	Totaal	1334	7,7%	61,1%	31,2%
c. aandacht voor bureu in een zorgwekkende situatie (eenzaamheid, zelfverwaarlozing of andere probleemsituatie)	Steekproef	797	4,5%	34,9%	60,6%
	Open link	537	6,7%	35,0%	58,2%
	Totaal	1334	5,4%	34,9%	59,7%
d. vrijwilligerswerk	Steekproef	797	15,2%	19,3%	65,5%
	Open link	537	17,4%	23,4%	59,2%
	Totaal	1334	16,1%	21,0%	62,9%

Tabel 41

VR 42. Wilt u in de nabije toekomst vrijwilligerswerk (blijven) doen?

		aantal	ja, zeker	ja, misschien	nee	weet niet
Wilt u in de nabije toekomst vrijwilligerswerk (blijven) doen?	Steekproef	793	21,6%	31,0%	27,4%	20,0%
	Open link	533	21,9%	28,9%	30,9%	18,3%
	Totaal	1326	21,7%	30,2%	28,8%	19,3%

Tabel 42

VR 43. Wat is de reden om geen vrijwilligerswerk te doen?
Meer dan één antwoord mogelijk

antwoorden	Steekproef	Open link	Totaal
geen interesse/behoefte	24,7%	24,5%	24,6%
tijdsgebrek/te druk (vanwege baan, zorgtaak of andere prioriteiten)	65,9%	54,3%	61,5%
gezondheid	11,2%	18,6%	14,0%
ik weet niet wat voor vrijwilligerswerk ik kan doen	7,6%	7,4%	7,5%
ik weet niet hoe ik aan vrijwilligerswerk kan komen	4,2%	2,4%	3,5%
ik kan geen geschikt vrijwilligerswerk vinden	2,8%	2,9%	2,8%
Andere redenen ⁸	9,1%	11,9%	10,1%
aantal	534	329	863

Tabel 43

VR 44. Welke vormen van burenhulp bent u bereid te verlenen?
Meer dan één antwoord mogelijk

antwoorden	Steekproef	Open link	Totaal
hulp bij boodschappen	46,3%	41,3%	44,3%
helpen bij vervoer	30,0%	31,6%	30,6%
oogje in het zeil houden	8,0%	8,4%	8,1%
huis schoonhouden of koken	67,1%	60,3%	64,4%
klusjes in of rond het huis	5,0%	4,7%	4,9%
medicijnen toedienen of persoonlijke verzorging	25,2%	23,8%	24,7%
opvangen van kinderen	5,6%	6,1%	5,8%
ondersteuning bij een aanvraag, administratie of computer	13,9%	10,3%	12,5%
iets anders ⁹	27,9%	22,6%	25,8%
geen, ik kan wegens omstandigheden geen burenhulp geven	8,3%	6,2%	7,5%
geen, ik wil geen burenhulp geven	7,5%	12,0%	9,3%
aantal	777	512	1288

Tabel 44

⁸ Hierbij werd onder andere *corona, werk, mantelzorg en leeftijd* genoemd.

⁹ Hierbij werd onder andere *activiteiten, contact, huisdieren, tuinonderhoud* genoemd.

VR 45. In welke mate voelt u zich belemmerd in uw dagelijkse activiteiten / bezigheden door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste (mantelzorg)?

		aantal	zelden / nooit	soms / vaak
In welke mate voelt u zich belemmerd in uw dagelijkse activiteiten / bezigheden door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste (mantelzorg)?	Steekproef	297	79,8%	20,2%
	Open link	201	77,4%	22,6%
	Totaal	499	78,9%	21,1%

Tabel 45

VR 46. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		aantal	(helemaal) oneens	neutraal	(helemaal) eens
a. Ik pak de draad gemakkelijk op als het even tegen heeft gezeten	Steekproef	757	7,9%	17,5%	74,6%
	Open link	509	6,6%	21,1%	72,3%
	Totaal	1266	7,4%	18,9%	73,7%
b. Ik sla me makkelijk door moeilijke tijden heen	Steekproef	758	8,4%	23,0%	68,6%
	Open link	513	11,7%	24,2%	64,1%
	Totaal	1271	9,7%	23,5%	66,8%
c. Ik regel/organiseer gemakkelijk zelf hulp als dat nodig is	Steekproef	762	8,5%	21,1%	70,4%
	Open link	506	10,9%	21,1%	68,0%
	Totaal	1268	9,4%	21,1%	69,4%
d. Ik raak snel van slag als iets tegen zit of onduidelijk is	Steekproef	760	66,1%	21,7%	12,2%
	Open link	503	62,9%	22,4%	14,7%
	Totaal	1264	64,8%	22,0%	13,2%
e. Ik heb vertrouwen in de toekomst	Steekproef	776	14,1%	22,1%	63,8%
	Open link	513	13,7%	29,5%	56,8%
	Totaal	1288	13,9%	25,0%	61,1%

Tabel 46

VR 47. Wanneer u hulp of zorg nodig heeft, kunt u dan terugvallen op...

		aantal	ja, zeker	ja, waarschijnlijk	nee
a. familie of vrienden	Steekproef	771	74,4%	16,9%	6,0%
	Open link	504	65,3%	19,6%	10,2%
	Totaal	1275	70,7%	18,0%	7,7%
b. vrienden of kennissen	Steekproef	729	54,3%	34,7%	5,7%
	Open link	468	50,6%	29,1%	11,7%
	Totaal	1197	52,8%	32,5%	8,1%
c. mensen in de buurt	Steekproef	620	22,6%	44,0%	14,1%
	Open link	421	22,8%	43,9%	15,1%
	Totaal	1041	22,7%	44,0%	14,5%

Tabel 47

VR 48. Welke ideeën of initiatieven wilt u de gemeente meegeven?

Onderwerp	Korte omschrijving
Ouderenzorg	Inwoners geven aan meer aandacht voor ouderen te wensen.
	<i>"Bezoek de oudere mensen eens vanuit de WMO"</i>
	<i>"Kijk ook naar ouderen.....ook in de minder dure woningen"</i>
	<i>"Laat de bejaard mensen leuke oude dag hebben."</i>
	<i>"Meer voorzieningen voor ouderen"</i>
	<i>"Zorg voor burgers hoge prioriteit geven."</i>
Groenonderhoud	Inwoners geven aan dat het onderhoud van groen blijvend aandacht verdient.
	<i>"Groenvoorzieningen verbeteren"</i>
	<i>"Heel graag wat vaker het gras maaien. Het stond echt wel heel erg hoog."</i>
	<i>"Pas het maaibeleid aan. Nu zien grasvelden er uit als een hooiweide."</i>
Vrijwilligerswerk	Inwoners geven aan meer op de hoogte te willen zijn van waar vrijwilligerswerk voor nodig is.
	<i>"Inventarisatie en publicatie waar vrijwilligers gevraagd worden. bijv. in De Bode."</i>
	<i>"Maak 1 site met alle maatschappelijke initiatieven."</i>
	<i>"Meer informatie waar mensen terecht kunnen voor hulp als ze zelf niet meer uitkomen."</i>
	<i>"Mensen meer samenbrengen zoals arbeidsongeschikte/(langdurig) werkloze en ouderen voor allerlei hulpvragen uit de samenleving . Minder bureaucratie."</i>
	<i>"Vrijwilligerswerk meer in de spotlight. Hierdoor ook meer kans op medewerking."</i>

Tabel 48

VR 49 Hoe waardeert u de inspanningen van uw gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u de inspanningen van uw gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij?	Steekproef	388	6,6	22,8%	48,0%	29,2%
	Open link	291	6,1	32,8%	44,0%	23,1%
	Totaal	679	6,4	27,1%	46,3%	26,6%

Tabel 49

VR 50. Hoe waardeert u de inspanningen van uw gemeente voor haar inwoners?

		aantal	gemiddeld cijfer (1-10)	<= 5	6 - 7	>= 8
Hoe waardeert u alle inspanningen van uw gemeente voor haar inwoners?	Steekproef	528	6,6	21,9%	48,9%	29,2%
	Open link	389	6,2	27,9%	50,5%	21,7%
	Totaal	917	6,4	24,4%	49,6%	26,0%

Tabel 50

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Deze Burgerpeiling is tussen september en november 2021 uitgevoerd. In totaal hebben 1726 inwoners van de gemeente Etten-Leur deelgenomen. Hieronder leest u meer over de open link-methode, de telefonische ondersteuning en de weging die is toegepast.

VELDWERK

Er is gekozen om het onderzoek op twee manieren uit te zetten onder inwoners in de gemeente: door middel van een uitnodigingsbrief verstuurd aan een steekproef, en door middel van een open link met campagne.

Voor de steekproefmethode is een aselecte groep inwoners uit de BRP getrokken. Deze groep van 6.000 inwoners heeft een uitnodigingsbrief ontvangen om mee te doen aan het onderzoek. Deze brief is op 15 september bij de geselecteerde inwoners bezorgd. Na drie weken onderzoek is de balans opgemaakt van de respons, en is besloten deze groep een herinneringsbrief te versturen. In totaal hebben er 990 inwoners via deze weg meegedaan aan het onderzoek. Daarmee is het responspercentage van de steekproef 16,5%.

Naast de steekproefmethode is ook een open link beschikbaar gesteld, zodat alle inwoners uit de gemeente mee konden doen aan het onderzoek. Deze open link is via een online campagne onder de aandacht gebracht van de inwoners. Inwoners hebben advertenties voorbij zien komen op titels van DPG media (zoals NU.nl, AD.nl), Facebook en Instagram. Via de open link hebben 736 inwoners aan het onderzoek meegedaan. Door middel van een verificatieproces (bestaande uit zeven verschillende maatregelen die ons in staat stellen oneigenlijk gebruik van de enquête op te sporen en uit te sluiten), hebben we alle respondenten die via de open link hebben meegedaan geverifieerd. Inwoners die de vragenlijst meerdere keren hebben ingevuld en invullers van buiten de gemeente zijn uit de resultaten gefilterd. Daarnaast is op de respons van de open link een outlier analyse uitgevoerd, om te voldoen aan de vereisten die VNG Realisatie stelt. Hiermee worden zeer sterk afwijkende invullers uit de dataset gefilterd, die anders een te grote invloed zouden hebben op de resultaten. Dit zorgt ervoor dat invullers waarvan aangenomen mag worden dat zij het onderzoek niet juist hebben ingevuld, uit de resultaten gehouden.

TELEFONISCHE ONDERSTEUNING

Het onderzoek was in de basis online in te vullen, zowel voor de open link als de steekproef. De vormgeving van de vragenlijst maakte dat deze ook op mobiel of tablet goed in te vullen was.

Om ook inwoners zonder computer of internet de gelegenheid te bieden om deel te nemen aan het onderzoek, is verwezen naar een telefoonnummer van onderzoeksbureau Citisens. Dit telefoonnummer kon gedurende de gehele looptijd van het onderzoek gratis worden gebeld voor hulp bij het invullen of het aanvragen van een papieren vragenlijst. Uiteindelijk zijn er 111 vragenlijsten volledig ingevuld retour gezonden en meegenomen in de respons.

REPRESENTATIEVE UITKOMSTEN

Om ervoor te zorgen dat de deelnemers aan het onderzoek een goede afspiegeling vormen van de werkelijkheid is gebruik gemaakt van weging. Weging is een statistische methode waarbij elke respondent een waarde meekrijgt. Antwoorden van respondenten die in het onderzoek zijn ondervertegenwoordigd tellen zwaarder mee, terwijl de antwoorden van respondenten die in het onderzoek zijn oververtegenwoordigd minder zwaar meetellen. De uitkomsten van deze Burgerpeiling zijn gewogen op de variabele 'leeftijd', conform het protocol van VNG Realisatie. Dit betekent dat de mening van leeftijdsgroepen die minder vaak voorkwamen onder de respondenten,

zwaarder meetelt. Voor de verdeling van de leeftijd in de gemeente Etten-Leur is gebruik gemaakt van gegevens van het CBS.

UITSPLITSINGEN EN SIGNIFICANTE VERSCHILLEN

In de analyse zijn verschillende subgroepen gemaakt, waarna de uitkomsten zijn uitgesplitst naar die verschillende groepen. Zo is er een verschil gemaakt tussen de inwoners die meededen via de open link en de steekproef. Daarnaast is een uitsplitsing gemaakt naar wijken en naar de Betrokkenheidsprofielen. Met deze uitsplitsingen kunnen uitkomsten vergeleken worden, en kan inzicht gegeven worden in hoe verschillende groepen de gemeente beoordelen.

De meeste verschillen zijn zichtbaar bij de subgroepen 'open link' en 'steekproef'. De beoordeling van de gemeente door deze groepen wijkt op een aantal van de gestelde vragen significant af. Dit betekent dat de verschillen niet door toeval verklaard kunnen worden, maar de groepen daadwerkelijk anders naar de gemeente kijken. Hieruit blijkt dat de manier waarop het onderzoek wordt uitgevoerd, invloed heeft op de resultaten. Dit is een bekend fenomeen. Elke keer dat een onderzoek uitgevoerd wordt, worden keuzes gemaakt in het proces. Deze keuzes hebben invloed op de resultaten. Zo worden door de verschillende onderzoeksmethoden andere inwoners aangesproken, waardoor een ander type inwoner meedoet en zijn of haar mening geeft. Dit wil echter niet zeggen dat de uitkomsten hiermee aan zeggingskracht verliezen. Het geeft juist de kracht weer van de mixed-method die hier gehanteerd is. Het toepassen van twee verschillende onderzoeksmethoden in dit onderzoek heeft er hoogst waarschijnlijk toe geleid dat er een andere groep inwoners uit Etten-Leur is aangesproken dan in voorgaande jaren is bereikt door enkel de steekproef toe te passen. Dit maakt de uitkomsten in grotere mate representatief voor alle inwoners van Etten-Leur.

VERGELIJKBAARHEID RESULTATEN

Naast de gehanteerde onderzoeksmethode kunnen ook andere aspecten resultaten beïnvloeden. Dit is van belang wanneer gekeken wordt naar de vergelijking van de resultaten met eerdere jaren of andere gemeenten. Naast de onderzoeksmethode, kan ook de looptijd van het onderzoek, de precieze formulering van de uitnodiging, de periode waarin het onderzoek is uitgevoerd, of zelfs een zonnige of regenachtige dag voor de invuller van invloed zijn op zijn keuzes. Daarom vraagt een goed onderzoek een bepaalde minimale respons, om deze effecten te dempen. Voor de vergelijkbaarheid is het meest zinvol om naar de totale respons te kijken, omdat deze het meest accuraat een beeld geeft van de mening van de inwoners van Etten-Leur. De onderlinge verschillen tussen de subgroepen geven voornamelijk het heil van een mixed-method aanpak aan wanneer gezocht wordt naar een zo representatief mogelijk beeld. Daarnaast blijkt dat overall de beoordeling van de inwoners in 2021 iets lager is dan in 2019. Dit is zowel in het totaalbeeld, als bij de verschillende onderzoeksmethoden.

TOELICHTING PRIORITEITENMATRIX

In de Burgerpeiling wordt aan inwoners per thema gevraagd om (1) een algemeen oordeel en (2) een beoordeling van specifieke deelaspecten van het thema te geven¹⁰. Per thema zijn het algemene oordeel en de mening over de verschillende deelaspecten met elkaar gecombineerd in een prioriteitenmatrix. Een prioriteitenmatrix geeft inzicht in de samenhang (correlatie) tussen deelaspecten en het algemene oordeel. Oftewel, welke deelaspecten¹¹ vinden inwoners belangrijk bij het algemene oordeel en hoe denken zij over de verschillende deelaspecten? De matrix geeft daarmee handvatten aan de gemeente om te bepalen waar prioriteiten liggen voor het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van voorzieningen. Per thema is een prioriteitenmatrix opgesteld. Om de uitkomsten van de verschillende thema's met elkaar te kunnen vergelijken hebben de prioriteitenmatrices voor elk thema dezelfde uiterste punten. In de prioriteitenmatrix wordt de impact (x-as) en de waardering (y-as) van de deelaspecten tegen elkaar afgezet.

WAARDERING (Y-AS)

Op de y-as is voor elk deelaspect zichtbaar hoe inwoners het beoordelen. Er is berekend hoeveel procent van de invullers het deelaspect als positief beoordeelt (as loopt van 0% tot 100%). De horizontale trendlijn (donkergroen) geeft aan waar het gemiddelde van de deelaspecten binnen het betreffende thema ligt. Hoe hoger een deelaspect op de y-as staat, hoe meer inwoners dit zien als een sterk punt van de gemeente. De deelaspecten die boven de horizontale trendlijn liggen worden door inwoners bovengemiddeld gewaardeerd (sterkte). De deelaspecten onder de horizontale trendlijn worden onder gemiddeld gewaardeerd (zwakte).

IMPACT (X-AS)

Op de x-as is zichtbaar hoe sterk de correlatie is tussen elk deelaspect en het algemene oordeel over het thema. Hoeveel van de variatie in het algemene oordeel wordt verklaard door het deelaspect? De verticale trendlijn (roze) geeft de gemiddelde verklaring van de deelaspecten weer. Naarmate een deelaspect verder naar rechts ligt, wordt de impact (correlatie) op het algemene oordeel sterker. De deelaspecten rechts van de verticale trendlijn hebben een grote invloed op het algemene oordeel van een thema (impact is groot). De deelaspecten die links van de verticale trendlijn liggen, hebben een kleinere invloed op het algemene oordeel (impact is klein).

¹⁰ Voorbeeld: Binnen het thema **woon- en leefomgeving** werd gevraagd naar het algemene oordeel: *Hoe waardeert u de zorg van uw gemeente voor de woon- en leefomgeving?* en naar specifieke deelaspecten, zoals *Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden*.

¹¹ Alleen de deelaspecten die gemeten zijn op een 5 puntschaal op de as: *“helemaal eens – helemaal oneens”* of *“zeer tevreden – zeer ontevreden”* zijn meegenomen in de analyse.

Door beide assen met elkaar te combineren ontstaat er een figuur met daarin vier kwadranten:

- **Sterkte – profileren** (rechtsboven): deze deelaspecten worden door inwoners hoog gewaardeerd en hebben veel invloed op het algemene oordeel. Het is de gemeente aan te raden deze deelaspecten te blijven garanderen en dit in hun communicatie richting inwoners te onderstrepen.
- **Sterkte – vasthouden** (linksboven): deze deelaspecten worden door inwoners als bovengemiddeld positief beoordeeld, maar zijn van minder grote invloed op het algemene oordeel. Het is de gemeente aan te raden deze aspecten te blijven garanderen.
- **Zwakte – aanpakken** (rechtsonder): deze deelaspecten worden negatief beoordeeld en hebben veel invloed op hoe inwoners de gemeente beoordelen. Het is de gemeente aan te raden deze deelaspecten ruim aandacht te geven en zich in te zetten voor verbetering.
- **Zwakte – verbeteren** (linksonder): deze deelaspecten worden door inwoners minder positief beoordeeld en hebben een relatief kleine invloed op het algemene oordeel. Deze deelaspecten verdienen niet de hoogste prioriteit van de gemeente.

KENMERKEN DEELNEMERS

Hieronder vindt u de achtergrondkenmerken van de inwoners die hebben deelgenomen aan de Burgerpeiling. De onderstaande persoonsgegevens zijn ongewogen.

Achtergrondkenmerk 1. Wat is uw geslacht?

antwoorden	%
man	50,5%
vrouw	47,5%
Anders	0,1%
Zeg ik liever niet	1,9%
aantal	1726

Tabel 51

Achtergrondkenmerk 2. Wat is uw leeftijd?¹²

	Respons	Populatie
antwoorden	%	%
18 tot en met 29 jaar	3,5%	12,5%
30 tot en met 39 jaar	10,6%	11,8%
40 tot en met 54 jaar	23,6%	20,9%
55 tot en met 64 jaar	20,9%	13,8%
65 tot en met 74 jaar	28,7%	12,4%
75 jaar en ouder	12,7%	9,2%
aantal	1726	

Tabel 52

Achtergrondkenmerk 3. Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?

antwoorden	%
lagere school / basisonderwijs / geen onderwijs	6,0%
vmbo / mavo	15,3%
vwo / havo	6,2%
middelbaar beroepsonderwijs (mbo)	29,6%
hoger beroepsonderwijs (hbo)	34,3%
wetenschappelijk onderwijs (universiteit)	8,7%
aantal	1726

Tabel 53

¹² Omdat de resultaten zijn gewogen op leeftijd, is in deze tabel ook de verdeling van alle inwoners van Etten-Leur naar leeftijdscategorie weergegeven.

Achtergrondkenmerk 4. Hoe ziet de samenstelling van uw huishouden eruit?

antwoorden	%
alleenstaand	22,6%
twee volwassenen zonder kind(eren)	43,1%
twee volwassenen met kind(eren)	28,7%
een volwassene met kind(eren) / eenoudergezin	4,1%
anders	1,5%
aantal	1726

Tabel 54

Achtergrondkenmerk 5. Hoelang woont u reeds in deze buurt?

antwoorden	%
korter dan 2 jaar	5,8%
2 tot 5 jaar	13,6%
5 tot 10 jaar	14,9%
10 tot 15 jaar	12,2%
15 jaar of langer	53,6%
aantal	1726

Tabel 55

Achtergrondkenmerk 6. Wat is het totale netto maandinkomen van u en uw eventuele partner?

antwoorden	%
minder dan € 900	1,1%
€ 900 tot € 1300	5,9%
€ 1300 tot € 1800	7,5%
€ 1800 tot € 2700	15,1%
€ 2700 tot € 3200	11,5%
meer dan € 3200	27,6%
wil ik niet zeggen / weet niet	31,3%
aantal	1726

Tabel 56

Achtergrondkenmerk 7. Welke situatie is het meest op u van toepassing?

antwoorden	%
in loondienst	42,5%
zelfstandige zonder personeel (zzp)	4,4%
ondernemer met personeel	2,3%
werkloos/werkzoekend	1,4%
(ten dele) arbeidsongeschikt	3,7%
Gepensioneerd	38,0%
huisvrouw/-man	4,5%
scholier/student	0,8%
anders	2,3%
aantal	1726

Tabel 57

